

Södertörns högskola | Institutionen för utbildningsvetenskap

Avancerad nivå, yngre åldrar.

Examensarbete 15 hp | utbildningsvetenskap C | Vårterminen 2011

Hur fungerar samarbetet och är föräldrarna delaktiga?

– en jämförande studie kring den
föräldraaktiva och den traditionella
inskolningen på förskolan.

Av: Mikaela Askebäck

Handledare: Anne-Christine Norlén

Title: How is the cooperation and are the parents involved in the induction? - A comparative study of the parent active and the traditional induction at preschool

Södertörns University Spring 2011

Author: Mikaela Askebäck

Mentor: Anne-Christine Norlén

Keywords: induction, cooperation, participation, Communications, empathy

nyckelord: inskolning, samarbete, delaktighet, kommunikation, empati

Abstract

The purpose of this study is to find out how parents experience an induction of their child and if they feel involved. The target is based on whether pedagogues and parents have the same ideas about induction and how the collaboration with the preschool work. My questions are following:

- How have parents experienced that the induction functioned?
- How does the parents and the pedagogues think that the cooperation during the induction works?
- What differences are there between parents' sense of participation at the different induction models?

I have used qualitative interviews during my study, i interviewed two pedagogues and four parents from two different induction models. The induction models are the parents' active and the traditional. The study is based on the nonviolent communication, a language of compassion. I wanted to study this because i think it's important both for me, other pedagogues and parents to get a deeper understanding of the experience an induction provides.

My result shows that the parents and the pedagogues think that cooperation and participation is important. It also shows that parents think its important whit good communication and empathy.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte	2
1.2 Frågeställningar	2
2. Teoretisk ram.....	3
2.1 Giraffspråket	3
3. Bakgrund.....	5
3.1 Inskolning	5
3.2 Föräldrakontakt och samarbete	6
3.3 Förberedelser	8
3.4 Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande	8
3.5 Föräldraaktiva inskolningen	9
3.6 Traditionella inskolningen	10
4. Tidigare forskning	12
5. Vad säger läroplanen	14
6. Metod	15
6.1 Urval	16
6.2 Intervjupersonerna	16
6.3 Genomförande	17
6.4 Begrepp	17
7. Resultat.....	18
7.1 Inskolning	19
7.1.1 Föräldraaktiva inskolningen	19
7.1.2 Traditionella inskolningen.....	20
7.1.3 Föräldrarna upplevelser kring inskolningen	21
7.1.4 Analys av temat inskolning	23
7.2 Föräldrakontakt, samarbete och delaktighet	26
7.2.1 Föräldrarna	27
7.2.2 Analys av temat föräldrakontakt, samarbete och delaktighet	29
7.3 Förberedelser	32
7.3.1 Föräldrarnas förberedelser	32

7.3.2 Analys av temat förberedelser.....	33
7.4 Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande	34
7.4.1 Föräldrarna	34
7.4.2 Analys av temat Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande	36
8. Sammanfattning och slutdiskussion.....	37
9. Vidare forskningen.....	40
10. Käll- och Litteraturförteckning.....	41
11. Bilagor	43
11.1 Bilaga 1, brev till pedagoger.....	43
11.2 Bilaga 2, brev till föräldrarna.....	44

1. Inledning

Många föräldrar sätter i dagens läge sina barn på förskolan, det är en ny och spännande tid för både föräldrar och barnet. Enligt Niss (1988) är inskolningen till för att barnet och föräldrarna skall få en bra start in i förskolan. När föräldrarna kommer till förskolan och skall skola in sitt barn är det oftast en ny situation för föräldrarna, de vet inte riktigt hur det skall gå till och kan känna sig osäkra i situationen. Pedagogernas flexibilitet och kompetens sätts på prov, då det skall skapas nya relationer mellan förälder, barn och pedagoger (Niss 1988). I läroplanen för förskolan finns det inget eget kapitel kring hur inskolningen skall vara däremot skall förskolläraren se till:

att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan,
(Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22).

Det finns många olika modeller kring hur inskolningen skall gå till. Jag kommer undersöka den föräldraaktiva och den traditionella inskolningen. Även dessa modeller har sina egna utformningar. I beskrivningen om hur inskolningen går till, använder jag mig utav Marie Arnesson Erikssons bok: *En bra start- om inskolning och föräldrakontakt i förskolan* (2010). Den föräldraaktiva inskolningen går till så att föräldrarna är med i förskolans verksamhet i ca 3 hela dagar. De är med och äter, vilar och leker med sitt barn. Ungefär efter den tredje dagen skall barnet vara färdig inskolad och föräldrarna skall kunna arbeta. Vid den traditionella inskolningen är föräldrarna med sitt barn ca 1 timme om dagen den första veckan, men skall då sitta vid en stol och vara ”tråkiga” för sitt barn. Pedagogerna skall då leka och försöka skapa en kontakt med barnet. Andra veckan får föräldrarna gå ifrån avdelningen en stund och den tiden utökas under veckans gång. Sista veckan skall barnet kunna var själv på förskolan och föräldrarna skall kunna arbeta dock inte så långa dagar (Arnesson Eriksson 2010).

Min teoretiska ram är giraffspråket som är en kommunikations metod, där det handlar om att kommunicera med hjälp av empati. I föräldrakontakten på förskolan är det viktigt att pedagogen kan kommunicera professionellt med föräldrarna, då empati är en viktig del för det fortsatta samarbetet (Weirsøe 2004).

Enligt Niss (1988) är samarbetet mellan pedagoger och föräldrar viktigt för att inskolningen skall fungera och att barnet skall kunna känna sig trygg (Niss 1988). Jag vill få reda på hur

föräldrar ställer sig till inskolningen på förskolan och hur de upplevde tiden då deras barn blev inskolade, detta för att få en djupare förståelse. Jag kommer koncentrera mig på föräldraperspektivet i min undersökning, men även intervjua två pedagoger för att se om deras bild stämmer överens med föräldrarnas. Det finns många forskare som har skrivit om inskolningen utifrån ett barnperspektiv men föräldraperspektivet är ett relativt outforskat område, vilket gör det intressant för mig att studera. Det är även en viktig del i mitt senare arbete som pedagog att ha en inblick i hur föräldrar upplever inskolningen och hur de anser att samarbete fungerar. Studien är även intressant för andra pedagoger och föräldrar då de kan få en förståelse för varandra.

Föräldrar är viktiga för att förskole tiden skall bli så bra som möjligt för just sitt barn. Det är föräldern som står sitt barn närmast och deras kunskaper kring barnet är viktig för förskole pedagogerna (förskolan är till för ditt barn 2007, Skolverket.se 2011-03-14).

Förskolans arbete med barnen skall därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen. Föräldrarna skall ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan (Lpfö98 reviderad 2010, skolverket.se 2011-03-22)

1.1 Syfte

Syftet med denna undersökning är att få reda på hur föräldrar upplever en inskolning av sitt barn och ifall de känner sig delaktiga. Målet är att studera ifall föräldrar och pedagoger har samma uppfattning kring inskolningsmodellerna och hur samarbetet fungerar.

1.2 Frågeställningar

- Hur har föräldrarna upplevt att inskolningen fungerat?
- Hur anser föräldrarna och pedagogerna att samarbetet fungerar under inskolningen?
- Vilka skillnader finns det mellan föräldrars känsla av delaktighet vid de olika inskolningsmodellerna?

2. Teoretisk ram

2.1 Giraffspråket

Bodil Weirsøe tolkar Marshall B Rosenbergs giraffspråk i boken *empatisk kommunikation-giraffspråk i pedagogiken* (2004). Rosenberg utvecklade giraffspråket som en metod för att främja kontakten med egna och andras känslor och behov genom empati. Anledningen till att Rosenberg har döpt metoden till giraffspråket är för att giraffen är det landdjur som har störst hjärta. Giraffspråket består av fyra steg: iakttagelse, känsla, behov och begäran. I giraffspråket yttrar man fyra saker i en kommunikation, hos kommunikationspartnern efterfrågan man även dessa. Första steget går ut på att berätta om vilka iakttagelser man har haft, det vill säga att man beskriver och refererar till en situation utan att bedöma någon eller något. Detta är inte lätt för många människor, eftersom det handlar om att undvika ord som innehåller värderingar. Det kan exempelvis vara ful, dum, dålig eller bra. Man skall istället konkret och exakt beskriva vilken iakttagelse som man har, som har väckt dessa känslor. I det andra steget skall man berätta vad man känner i just den situationen. Det går ut på att beskriva vilka känslor som iakttagelsen har väckt hos mig. Det gäller att se till sitt inre, en iakttagelse kan ge olika slags känslor. Vid det tredje steget uttrycker man de behov som känslorna har sitt ursprung i, detta skall ske utan att man ställer krav eller bedömer den andre. Behoven är de viktiga önskingarna eller värderingarna som man vill förverkliga i giraffspråket. Det skall inte ske till en viss person utan rent allmänt, detta är en viktig del i giraffspråket. Det kan exempelvis vara istället för att säga ”*Jag vill att du ler...*” (Weirsøe 2004:18) kan man säga ”*Jag vill ha en glad stämning här på morgnarna*” (Weirsøe 2004:18). Vid det fjärde steget berättar man specifikt vad det är man konkret vill att den andre skall göra i den fortsatta kommunikationen. Man skall be den andre personen om en konkret handling, detta för att denne skall slippa gissa vad det är man vill att den skall göra (Weirsøe 2004).

Motsatsen till giraffspråket är vargspråket, där man använder negativ bedömning, generaliseringar och ordergivning (Weirsøe 2004).

En del i giraffspråket är att lyssna med girafföron på vad en annan person säger till en. När man lyssnar med girafföron lyssnar man efter samma fyra saker som när man talar giraffspråket. Detta kräver att man kan översätta det som den andre säger till giraffspråket (Weirsøe 2004).

Empati är att lyssna på någon annan och på ett medvetet sätt förhålla sig till den andre där man försöker föreställa sig vad den andre tänker. Rosenberg menar att alla har en empatisk förmåga sedan födelsen, beroende på hur vuxna talar med barn utvecklas denna förmåga mer eller mindre. Giraffspråket är utvecklat för att människor skall hålla kontakten med sin empatiska förmåga oavsett om man har svåra villkor för detta. Svåra villkor menar Rosenberg är att man blir slagen, utskälld, spottad på, ignorerad eller när människor runt omkring oss är allt annat än empatiska (Weirsøe 2004).

Om man i sitt pedagogiska arbete vill använda giraffspråket är det främst empatin som kommer först. Även om samtalspartnern inte talar giraffspråk skall du ha giraff-fokus, du skall sätta igång en god spiral. Du skall visa empati för andra så de skall kunna ta efter din empatiska förmåga. Det kan vara väldigt svårt och jobbigt att visa empati för någon som inte är empatisk, det kan vara så att trots din ärlighet är det svårt att vara empatisk. Då kan det vara så att du själv behöver empati, du behöver första hjälpen-empati. Här gäller det att lyssna till sig själv med samma närvaro och uppmärksamhet som du ger andra, detta kallas egenempati och är en viktig del i giraffspråket (Weirsøe 2004).

Det går inte att använda giraffspråket mekaniskt utan det gäller att man inte slarvar genom de fyra stegen. Giraffspråket innebär att man intresserar sig för både sina egna och andras känslor och behov, det är den empatiska kontakten (Weirsøe 2004).

För att kunna lotsa barn på förskolan och skolan ut i livet krävs det att man har många olika kompetenser med många olika relationer, bland annat till barnen, deras föräldrar, chefer och kollegor. Till stor del beror kvaliteten på dessa relationer på hur vi kommunicerar med varandra, kommunikationen ser olika ut beroende på till vem vi pratar med. I pedagogiska utbildningar borde kommunikation finnas med som ett huvud ämne (Ellneby i Weirsøe 2004).

Att arbeta med människor utan kunskap i att förstå kommunikationens grundstenar är som att försöka hitta fram i skogen utan karta och kompass (Ellneby i Weirsøe 2004:87).

Det krävs av en pedagog att de kan kommunicera och se till andras behov, men det är även viktigt att de inte glömmer bort att lyssna till sig själv utan att samtalen eller relationerna kollapsar. Missförstånd och problem kan oftast lösas genom en god kommunikation, här kan

giraffspråket ses som ett redskap (Ellneby i Weirsøe 2004).

I kontakten med föräldrarna kan giraffspråket ses som en tillgång då pedagogerna har många individuella samtal med föräldrarna. Det kan då uppkomma situationer där föräldern är känslomässigt upprörda eller involverade. Pedagogerna kan genom de fyra stegen i giraffspråket hålla en professionell kommunikation med föräldrarna för att det inte skall leda till onödiga missförstånd. Samtal mellan föräldrar och pedagoger behandlar ett känsligt ämne vilket är omsorgen och ansvaret för barnet, dessa samtal kan leda till att försvarsmekanismerna aktiveras. Föräldrarna eller pedagogerna kan känna skuld, besvikelse, vrede, rädsla och oro. Genom empati kan dessa försvarsmekanismer hållas undan (Weirsøe 2004).

3. Bakgrund

Jag kommer att dela upp min bakgrund i teman, de teman som jag har valt är:

- Inskolning
- föräldrakontakt och samarbete
- förberedelser
- kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande.

Kommer även göra en djupare förklaring till de olika inskolningsmodellerna. I användandet av förklaringen av dessa modeller kommer jag att använda mig av Arnesson Erikssons bok *En bra start på förskolan- om inskolning och föräldrakontakt i förskolan* (2010). Dock har alla förskolor och pedagoger sin egen utformning av dessa modeller. Dessa teman återkommer även under min resultat och analys del.

3.1 Inskolning

Enligt Gunilla Niss (1988) i boken *Att börja förskolan* är det under inskolningen som barn får möjlighet att bygga upp relationer med andra barn och vuxna. Det kan för både föräldrar och barn vara en ganska jobbig tid, då de skall anpassa sig till den nya miljön och nya relationer. Det finns två huvudmål med inskolningen, dels skall det nya barnet få en bra och positiv start in på förskolan och dels skall det byggas en relation mellan förskolan och föräldrarna. För att

varje barn skall få en bra start på förskolan kan enligt Niss (1988) utgå ifrån dessa punkter.

- Personal och föräldrar skall få ett förtroende till varandra redan innan inskolningen börjar.
- Barnet skall få stöd i sina kontakter mellan personal och andra föräldrar genom föräldrarna.
- Föräldrars och pedagogers olika uppgifter under inskolningen skall vara tydliga dem emellan och för barnet.
- ”Barnet får tidigt många positiva upplevelser i förskolan.” (Niss 1988:11)
- “Barnet får ett sådant förtroende för personalen att de kan vända sig till dem för att få stöd och hjälp vid behov.” (Niss 1988:11).

Niss (1988) menar även att föräldrar kan ha olika motiv till varför de sätter sitt barn i förskola, för en del kan det vara så att de har väntat länge på en plats och verkligen önskar att barnet ska få börja på förskolan. För andra föräldrar kan det vara så att de måste sätta sitt barn på förskola för att det inte har möjlighet att försörja sig på en inkomst. Oavsett vilket motiv föräldrarna har påverkar det barnets inskolning. De föräldrar som har en positiv inställning till förskolan har en stor chans att kunna ge stöd åt sitt barn under inskolningen. De föräldrar som känner sig tvungna att sätta in sitt barn på förskola kan känna sig tvungna att hjälpa sitt barn även om de egentligen inte vill. Pedagogerna kan aldrig göra något åt de motiv som föräldrarna har, men de kan förstå varför föräldrar agerar olika under inskolningen mot barnet och pedagogen (Niss 1988 s.15).

3.2 Föräldrakontakt och samarbete

Enligt Niss (1988) är samarbetet med föräldrar och uppgiften att hjälpa nya barn in på förskolan sammanvävda med varandra, där personalens flexibilitet och kompetens sätts på prov. Hon menar även att det är under inskolningen som föräldrar och förskolepersonal börjar sitt samarbete och det är här det bidrar till barnets fortsatta utveckling till en egen individ (Niss 1988 s.11).

Gunilla Niss (1988) påpekar även i sin bok *Att börja förskolan* att när föräldrarna kommer till förskolan och skall skola in sitt barn är det oftast en ny situation för föräldrarna, de vet inte riktigt hur det kommer gå till och kan känna sig osäkra i situationen. Föräldrarna ser till ”sitt barn” och styrs av känslor och förhoppningar kring inskolningen för att de skall bli bra för

barnet. Pedagoger däremot måste tänka på att det inte bara är en till inskolning utan att det är en händelse för barnet och föräldrarna som är nytt och kan vara lite skrämmande (Niss 1988 s.14).

Enligt Niss (1988) är det viktigt att pedagogerna och föräldrarna pratar med varandra för att kunna skapa bra förutsättningar för barnet under inskolningen (Niss 1988 s.15).

Enligt Niss (1988) är det många förskolor som har ett hembesök innan inskolningen, där det är bra att barnet får möta en pedagog på sin hemmaplan. Hembesöket skall gärna ske dagen före inskolningen börjar, då barnet får träffa pedagogen första dagen hemma hos sig och den andra dagen på förskolan. Barn har lättare att lära känna nya människor genom att först träffa dem hemma istället för på en ny plats där de finns mycket annat att utforska. För att ett hembesök skall vara en positiv upplevelse för barnet är det självklart att föräldern är positivt inställd till besöket, annars är det bättre att träffas på förskolan (Niss 1988 s.34).

Hon menar även att det är viktigt att det klart och tydligt framkommer innan inskolningen vilka roller pedagogerna och föräldrarna skall ha. Detta för att det inte skall vara några föräldrar som är osäkra på vad de skall göra för att vara ett så stort stöd som möjligt för sitt barn. Om en förälder är osäker blir även barnet osäkert. Innan inskolningen börjar är det viktigt att pedagogerna har föräldrarnas förtroende, för om de har de vinner de snart även barnets. Arbetet som pedagogerna har innan fyller två funktioner den ena är att etablera en positiv kontakt till föräldrarna och den andra är att beskriva och diskutera med föräldrarna om hur inskolningen skall gå till (Niss 1988 s.28-29).

Enligt Lene Lind (1995) så bildas det ett känslomässigt samspel mellan barn, föräldrar och pedagoger när ett barn börjar på förskolan. Samspelet har en stor betydelse kring hur de upplever trivsel och hur utvecklingen går framåt, för en fortsatt relation till varandra. Barnet och föräldrarnas primära kontakt får ett avbrott när barnet börjar på förskola, detta kan vara ett smärtsamt avbrott för båda parterna. Avbrotten kan leda till en positiv utveckling om det finns ett ömsesidigt samspel mellan barn, förälder och pedagog. Pedagogen har en viktig roll när det gäller samspelet och dennes attityder, känslor och inlevelseförmåga har en avgörande roll till hur föräldrar och barn upplever den nya situationen. Föräldrar och pedagoger måste känna sympati och ömsesidig tillit till varandra för att barnet skall känna sig trygg i situationen (Lind 1995 s.23).

Enligt Flising mf (1996) är det viktigt att både föräldrarna och barnet måste kunna känna en trygghet på förskolan, detta för att de skall kunna på ett naturligt sätt umgås med dem som arbetar där. Om pedagoger och föräldrarna inte tycker om varandra märker barnet det på en gång. För att vara naturlig i sin kontakt med föräldrarna måste man som pedagog lära känna dem, detta görs med den dagliga kontakten när föräldern lämna och hämtar sitt barn (Flising mf. 1996 s.41).

Enligt Nilsson Teveberg mf (1996) är det för barnet och föräldrarnas skull som förskolan bedriver sin verksamhet. En bra föräldrakontakt är a och o i förskolans verksamhet och för de barn som är där. För att hitta en gemensam syn på barnet måste pedagoger och föräldrar hitta ett gott samarbete, för att barnet skall få en bra start in i förskolans värld (Nilsson Teveberg mf 1996 s.23).

Arnesson Eriksson (2010) belyser att föräldrasamarbetet grundläggs under inskolningen men skall efterföljas av både individuella möten och i grupp. Där föräldrarna skall ha möjlighet att samtala kring verksamheten och sitt barn (Arnesson Eriksson 2010 s.131).

3.3 Förberedelser

Enligt Niss (1988) är det inte bara barnet som skolas in utan det är även föräldrarna, det är därför viktigt att pedagogerna visar ett bra första intryck när föräldrarna kommer och hälsar på med sitt barn. Ett första intryck är viktigt för ett fortsatt samarbete, därför skall pedagogerna vara väl förberedda innan föräldrarna kommer och hälsar på. Det är bra om föräldrarna är ett steg före sitt barn om vad som kommer att ske, detta för att kunna stödja sitt barn i den nya förändringen (Niss 1988 s.30-32).

3.4 Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande

Enligt Lind (1995) är det pedagogen som skall se till att föräldrarnas och barnets avsked under inskolningen fungerar på ett bra sätt, hon skall ställa upp och hjälpa de föräldrar som kan känna att det är svårt och känslomässigt jobbigt. Föräldrarna skall överlämna sitt barn till en pedagog och göra ett tydligt avsked för barnet, de skall veta att föräldrarna har gått och att det nu är pedagogen som har hand om barnet. Pedagogen skall tala om för föräldrarna hur barnet

är efter att de har gått och hur det är under dagen när de är ensamma med barnet. Föräldrarnas osäkerhet och känslor i sambandet med lämning blir då lättare för föräldrarna. Om en pedagog inte är ärlig vid dessa samtal kommer föräldrarna att märka det efter ett tag och då kan tilliten förloras (Lind 1995 s.27).

Enligt Flising mf (1996) är föräldrar inte en enhetlig grupp, utan de har olika värderingar, det kan exempelvis vara religiösa, politiska, sociala, ekonomiska och de lever under olika materiella villkor. De har alla olika mönster för sitt tänkande och handlande. Föräldrarna kan ha olika syn på kunskap, vad kunskap är, barn, barnuppfostran och utveckling. Dessa leder till att alla föräldrar inte har samma syn och förväntningar på förskolan, utan den kan variera (Flising mf. 1996 s.15). Rahm & Wall (1990) menar att dessa olika värderingar och föräldrarnas yttre livssituationer exempelvis föräldrarnas arbetstid, restid och yrke även spelar en stor roll på hur samarbetet fungerar i förskolan. Mötet och samarbetet mellan föräldrar och förskolan är inte en enkelriktad påverkan, utan även ett ömsesidigt samspel (Rahm & Wall 1990 s.8).

Enligt Rahm & Wall (1990) har föräldrar och pedagoger olika förutsättningar i ett samarbete och de ser på saker ifrån olika perspektiv. Vilket medför att föräldrar och pedagoger kan se på en situation olika. Skillnaden på ansvar mellan föräldrar och pedagoger kan vara en orsak till att de gör olika bedömningar i olika situationer. Det gäller för föräldrar och pedagoger att ha ömsesidig respekt till varandra. För att vinna den respekten är det viktigt att försöka lära känna varandra och se till den andra partners situation (Rahm & Wall 1990 s.12-13).

Arnesson Eriksson (2010) menar att det som pedagoger säger eller tror att de säger, inte behöver vara samma sak som föräldern upplever att de säger eller tror att de säger. Pedagoger kan skapa oro hos föräldern om de är otydliga i sitt sätt att uttrycka sig eller glömmer att sätta ord på sin tysta kunskap. Begrepp kan även definieras olika beroende på om det är en förälder eller en pedagog som uttalar dem. Många föräldrar kan känna sig osäkra över något som pedagogerna har sagt, men vågar inte fråga pedagogen hur den menade (Arnesson Eriksson 2010 s.128-129).

3.5 Föräldraaktiva inskolningen

Allt som beskrivs under denna del är en beskrivning av hur Arnesson Eriksson (2010)

förklarar hur den föräldraaktiva inskolningen går till.

I den föräldraaktiva inskolningen är barnet och föräldern med på förskolan hela dagar ca fem-sex timmar om dagen. Det är föräldern som sköter omvårdnaden av sitt barn och är med på alla aktiviteter på förskolan som lunch och vila. Således visar föräldrarna för barnet att det är roligt att vara på förskolan. Barnet behöver inte känna att de kan bli lämnade och är på så vis trygg i att delta i alla aktiviteter och kan skapa relation till pedagoger, förskolans miljö och rutiner (Arnesson Eriksson 2010 s.30-31).

Under själva inskolningen behöver inte barnet genomgå några avsked utan får en trygghet i och med att föräldrarna är där. Barnet tränar på att vara på förskolan istället för att bli lämnad. När inskolningsperioden är slut lämnas barnet på förskolan den tiden som pedagoger och föräldrar kommit överens om. Det skall vara ett kort men tydligt avsked, en del förskolor tycker det är bra med en slags jourperiod. Under denna period är föräldern lättillgänglig och kan snabbt ta sig till förskolan om pedagogerna ringer. Barnet kan även ha lite kortare dagar (Arnesson Eriksson 2010 s.30-31).

Föräldrarna har möjlighet att få en ordentlig insyn i hur en dag på förskolan går till under den föräldraaktiva inskolningen, vilket kan vara en fördel för samarbete mellan föräldrar och pedagogerna. Föräldrarna får även möjligheter att skapa kontakter till andra föräldrar och barn. Under den föräldraaktiva inskolningen är det viktigt att pedagogerna är lyhörda mot den övriga barngruppen, då inte alla barn har lätt för att möta andra vuxna. Det måste då finna en annan lösning till de barnen. Det kan vara så att en pedagog ägnar sig till den barngruppen och är mindre aktiv i inskolningen (Arnesson Eriksson 2010 s.30-31).

3.6 Traditionella inskolningen

Allt som beskrivs under denna del är en beskrivning av hur Arnesson Eriksson (2010) förklarar hur den traditionella inskolningen går till.

Under denna inskolning är föräldrarna med sitt barn första veckan under ca 1 timme om dagen. Under den timmen skall föräldrarna sitta på en viss plats, och det är pedagogerna som skall leka med barnet och försöka locka dem till att delta i leken. Den korta stunden beror på att barnet skall tycka det är roligt och inte tröttna, det skall vara kort och kul. Föräldrarna skall

vara passiva och enbart finnas där som stöd åt sitt barn. Som pedagog är det viktigt att sitta på golvet och följa med i barnets lek. De skall alltid finnas nära och fokusera på barnet. Vissa barn börjar leka på en gång medan andra kanske är lite avvaktande i början. Pedagogerna skall tagit fram material till barnen och miljön skall inbjuda till lek (Arnesson Eriksson 2010 s.42-58).

Pedagogernas arbete är att läsa av barnen och bemöta varje enskilt barn på ett sätt som passar dem. Pedagogerna måste kunna bjuda på sig själva, där de kryper runt på golvet, hänger med in i skrymslen och kojor. Föräldrarnas arbete under inskolningen är att vara tråkiga och inte leka med sitt barn. Efter ett par dagar är det dags för det första avskedet, detta kan ske olika ut beroende på barnet. Det är kontakten mellan barn och pedagog som styr när föräldrarna kan vinka till sina barn. Pedagogerna och föräldrarna diskuterar med varandra om hur det första avskedet kommer gå till dagen innan det är dags. Det är en viktig del för föräldrarna eftersom de lämnar någon som är det bästa dem har. Det första avskedet kräver en stor lyhördhet hos pedagogerna, de måste kunna lyssna till föräldrarna oro. Om ett barn har en napp, snuttefilt eller nalle är det bra om det finns tillhands när det är dags för föräldrarna att gå, det är en trygghet som barnen känner igen. Som pedagog är det viktigt att berätta för föräldrarna vikten av att säga hej då till sitt barn, att visa tydligt att ”nu går jag” (Arnesson Eriksson 2010 s.42-58).

Det är ansvarspedagogen som tar hand om avskedet eftersom det är den pedagog som känner barnet bäst. Det är barnet som styr vem den vill vara hos, en del barn kanske tyr sig till en annan pedagog mer än till sin ansvarspedagog. Föräldrarna sitter oftast i ett annat rum under en viss tid de första gångerna efter avskedet, detta för att de snabbt skall kunna komma tillbaka om barnet är otryggt. Vissa förskolor brukar rapportera till föräldrarna medan de sitter i rummet för att föräldrarna skall känna sig trygga i att allt går bra (Arnesson Eriksson 2010 s.42-58).

Nästa steg är att barnen får vara kvar och äta lunch, då brukar föräldrarna få gå hem under tiden men vara tillgängliga per telefon om det skulle vara något. När matsituationen fungerar något sådär är det dags för barnet att vara med under vilan. Detta kan vara en svår period för barnet och alla barn reagerar olika på denna stund. Innan barnet skall vara kvar och vila är det viktigt att pedagogerna stämmer av med föräldrarna om det är något de skall tänka på. Det kan vara om de är vana att sova i vagn eller om de vill ha det ombonat runt sig. Den sista

veckan är barnen på förskolan som vanligt men kanske inte så långa dagar. (Arnesson Eriksson 2010 s.42-58).

4. Tidigare forskning

Det finns många tidigare uppsatser kring ämnet inskolning, där många behandlar inskolningen utifrån barnets perspektiv eller pedagogernas perspektiv. Det finns även en del, men inte så många som behandlar inskolning utifrån föräldrarnas perspektiv. Jag har valt att koncentrera mig på två utav dem jag har läst. Jag kommer kort beskriva deras val av metod och vilket resultat de kom fram till. Charlotta Widman Pettersson har skrivit en kandidat uppsats som heter *Å Gud, när ska jag få försvinna härifrån? En studie om föräldrars syn på inskolning och föräldrasamverkan i förskolan* (20110411). Syftet med hennes uppsats är att få reda på hur föräldrarna uppfattar inskolningen och hur de ser på förskolans föräldrasamverkan. Hon vill även få reda på vad styrdokumentet säger om inskolning och föräldrasamverkan. Metoden som Widman Pettersson använde i sin undersökning var kvalitativa intervjuer med fyra föräldrar under tre tillfällen, samt att hon skickade ut ett frågeformulär till tre av föräldrarna. Anledningen till att hon intervjuade under tre tillfällen var att under ett intervjutillfälle var det ett föräldrapar samtidigt. Frågeformuläret skickade hon då ut till en av de föräldrarna som intervjuades tillsammans, då det var från samma familj. Anledningen till att hon skickade ut ett frågeformulär till föräldrarna efter intervjun var att hon ansåg att hon saknade material kring föräldrarnas tankar kring samverkan. Widman Pettersson kom utifrån sin studie fram till att många föräldrar anser att den dagliga kontakten vid lämning och hämtning är viktig. Föräldrarnas primära intresse ligger i att få reda på hur deras barn har haft det på förskolan under dagen och vilka rutiner som finns. Vid föräldrasamverkan var föräldrarna tveksamma till vad det är de kan påverka och anser att förskolan har ett ansvar till att informera föräldrarna.

Oavsett vilken inskolningsmetod som förskolan använder är det viktigt att föräldrarna blir medvetna om vem som tar hand om ens barn, när något skall ske och hur det skall gå till. Widman Pettersson menar i sitt resultat att under den föräldraaktiva inskolningen blir föräldrarna mer delaktiga i sitt barns inskolning, då de får en större inblick i hur förskolans verksamhet fungerar. Dock påpekar hon även att oavsett inskolningsmodell finns det samma förutsättning för ett gott samarbete och föräldrasamverkan, men det beror på pedagogernas inställning till samverkan och deras inställning till föräldrarna (Widman Pettersson 2011

kandidat uppsats, uppsatser.se 2011-04-14).

Ulrika Kanto har skrivit ett examensarbete som heter *inskolning på två olika sätt föräldraaktiv inskolning och individuell inskolning – pedagogers och vårdnadshavares upplevelser* (2009). Syftet med hennes undersökning var att jämföra den individuella inskolningen och den föräldraaktiva inskolningen. Metoden hon använde i sin undersökning var enkäter, hon skickade ut dessa till sjuttio två vårdnadshavare och tjugo pedagoger på 4 olika förskolor. I hennes resultat framkommer det att de pedagoger som svarade på enkäten om individuella inskolningen, var nöjda med den inskolningsmetoden. Det var enbart en som skulle kunna tänka sig att prova en annan inskolningsmetod. Resultatet visar även att pedagogerna upplever att verksamheten sätts åt sidan under inskolningarna då en av pedagogerna är upptagen med det nya barnet. Pedagogerna menar att många av de gamla barnen blir nervösa och gärna vill vara nära sin ansvarspedagog under tiden då det skolas in nya barn.

De pedagoger som svarade på hennes enkät för den föräldraaktiva inskolningen redovisade att de var nöjda med den metoden. Det framkommer av Kantos resultat att pedagogerna tycker att det är bra att barnen blir inskolade till verksamheten och inte till en pedagog. Pedagogerna ansåg att i och med att föräldrarna är med under inskolningen bidrar det till ett bra samarbete mellan pedagoger och föräldrar. Pedagogerna ansåg att barnet genom den föräldraaktiva inskolningen har möjlighet att ty sig till den pedagog som den ville istället för att enbart kunna ty sig till ansvarspedagogen. Pedagogerna menar att vid den individuella inskolningen blir det bara en massa onödiga avsked för barnen, vilket den föräldraaktiva inskolningen inte har.

Resultatet som Kanto fått fram från de vårdnadshavarna som skolat in sina barn med den individuella inskolningen framkom det att de var nöjda med inskolningen och ansåg att den var genomtänkt och väl genomförd. Vårdnadshavarna hade varit på inskolningen under 2 timmar om dagen genom hela inskolningsperioden. Det framkom även att vissa vårdnadshavare gärna hade varit på förskolan under lite längre tid, så att deras barn fick vara med på olika aktiviteter under inskolningen. Några av vårdnadshavarna ansåg att pedagogerna inte lyssnade på dem och hade ringa möjlighet till att påverka inskolningen. Vårdnadshavarna ansåg att de hade en ganska bra syn över verksamheten även om de hade varit passiva under inskolningen.

Vid den föräldraaktiva inskolningsmetoden var det några vårdnadshavare som hade erfarenhet av den individuella inskolningen. De vårdnadshavare som hade upplevt båda metoderna ansåg att den föräldraaktiva var bättre för deras barn. Resultatet visar på att de vårdnadshavare som hade erfarenhet av båda metoderna ansåg att den föräldraaktiva metoden passade bra både för dem och för deras barn. De vårdnadshavare som inte hade någon annan erfarenhet kring någon annan metod ansåg att den fungerade bra men påpekade att de inte hade någon erfarenhet kring någon annan. Vårdnadshavarna ansåg att barnet hade upplevts tryggt efter inskolningen, även om den bara pågick under tre dagar (Kanto 2009 examensarbete, uppsatser.se 2011-04-14).

5. Vad säger läroplanen

Jag har valt att citera läroplanen för att det skall bli exakt det som läroplanen menar och inte en egen tolkning.

”Personalens förmåga att förstå och samspela med barnet och få föräldrarnas förtroende är viktig, så att vistelsen i förskolan blir ett positivt stöd för barn med svårigheter” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22)

”samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22).

Förskollärare ska ansvara för

- ”att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan,
- att ge föräldrarna möjligheter till delaktighet i verksamheten och att utöva inflytande över hur målen konkretiseras i den pedagogiska planeringen,” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22)

Arbetslaget ska

- ”visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer,

- föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomföra utvecklingssamtal, och
  - beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten.
  - utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande, och
  - att vårdnadshavare är delaktiga i utvärderingen av verksamheten.” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22)
- ”föräldrars inflytande i utvärderingar, vad och hur de har möjlighet att påverka samt hur deras perspektiv tas till vara” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22).

6. Metod

Metoden jag använt för att få reda på mina frågeställningar har varit kvalitativa intervjuer. Intervjuerna var semistrukturerade på det sättet att det fanns en intervjuguide med frågor som stöd för intervju. Intervjupersonen fick tala fritt utifrån frågorna där de kompletterades med följdfrågor (Kvale & Brinkmann 2009). På de två förskolorna jag var på, använde en den föräldraaktiva och den andre den traditionella inskolningen. Jag intervjuade två föräldrar från den föräldraaktiva inskolningen och två från den traditionella inskolningsmetoden. Anledningen till att jag använde mig av kvalitativ metod var för att få reda på pedagoger och föräldrars attityder, tankar och känslor till inskolningsmetoden, vilket Kvale & Brinkmann (2009) belyser vara en viktig del i den kvalitativa forsknings metoden.

Jag skickade ut ett brev till pedagogerna och föräldrarna innan intervjun. Där jag tog upp en kortfattad beskrivning av vad jag ville undersöka och vad jag ville göra. I brevet stod det även om de forskningsetiska reglerna utifrån fyra huvudkrav: informationskravet, samtyckeskravet, Konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet innebär att intervjupersonerna har rätt att få reda på forskningens syfte, att deltagande är frivilligt och att de när som helst kan avsäga sig medverkan i undersökningen. Samtyckeskravet är att deltagaren i undersökningen själv skall få bestämma om, hur länge och på vilka villkor den skall delta. Med konfidentialitetskravet menas det att deltagaren har rätt till anonymitet. Materialet som insamlas under undersökningen skall behandlas konfidentiellt och informationen skall inte kunna identifieras av någon annan än deltagaren och forskaren. Nyttjandekravet innebär att materialet som samlats in endast får användas till forskningen. Materialet får inte lånas ut till kommersiellt bruk eller annan icke-vetenskaplig forskning

(Stukát 2005). I de brev som pedagogerna och föräldrarna fick framkommer dessa krav tydligt.

6.1 Urval

En pedagog och två föräldrar intervjuades från de olika inskolningsmodellerna. De föräldrar som intervjuades kommer från olika förskolor inte bara från de förskolor där jag intervjuade pedagogerna. Pedagogerna var kvinnor i 53-58 års åldern, båda utbildade till förskollärare under 1980-90 talet. Föräldrarna var tre mammor och en pappa alla mellan 29-41 års åldern. Alla föräldrar jag intervjuade har två eller tre barn. De förskolor jag vände mig till hade jag tidigare kännedom om, där den ena arbetade utifrån den föräldraaktiva inskolningsmodellen och den andre den traditionella. De föräldrar jag kom i kontakt med är genom bekantas bekanta. Mitt urval har bearbetats fram genom snöbollsmetoden (Larsen 2009), där jag kommit i kontakt med dessa intervjupersoner genom att anta att de har kunskap inom mitt område, dessa personer har sedan hänvisat mig till andra personer som de tror sig kunna vara bra att intervjua.

6.2 Intervjupersonerna

Föräldraaktiva inskolningen

Pedagogen jag intervjuade var 58 år gammal och hon hade arbetat många år inom förskolan. I mitt arbete kommer jag att kalla henne för Kristina. Föräldrarna som jag intervjuade var Josefine och Emma. Josefine är 33 år gammal och har tre barn, intervjun gällde hennes äldsta dotter som vid inskolningen var 1 år och 1 månad. Emma är 40 år gammal och har två barn, intervjun gällde hennes yngsta dotter som var 1 år och 11 månader vid inskolningen.

Traditionella inskolningen

Pedagogen jag intervjuade var 53 år gammal och hade arbeta länge på förskola, jag kallar henne för Matilda. Föräldrarna som jag intervjuade var Lukas och Elin. Lukas är 31 år och har tre barn, intervjun gällde hans yngsta dotter som var 1 år och 1 dag när inskolningen började. Elin är 29 år och har tre barn, intervjun gällde hennes mellersta barn, en dotter som var 1 år och 1 månad vid inskolningens början.

6.3 Genomförande

Jag tog kontakt med de förskolor var på jag ville intervjua pedagoger. Under första kontakten lämnades ett forskningsetiskt brev till den pedagog som skulle ställa upp på intervjun. Vi bestämde då en tid samt plats var intervjun skulle ske. Innan intervjun började berättade jag kort om syftet med min intervju, samt om jag fick använda mig av diktafon. Detta leder till att intervjupersonen känner sig lugna och kan på så sätt skapa en bra intervjusituation (Kvale & Brikmann 2009). Då jag frågade om jag fick använda diktafon var det en pedagog som inte ville att jag skulle använda det. Detta ledde till att jag istället antecknade samtidigt som intervjun ägde rum. Den andre pedagogen fick jag spela in samtidigt som intervjun pågick. Jag antecknade då inte alls utan lyssnade och ställde enbart frågor. Båda intervjuerna utspelade sig på förskolan i ett enskilt rum. Intervjuerna med föräldrarna utfördes i deras hem, på en tid som passade dem. Det var föräldrarna som fick bestämma var och när intervjun skulle ske. Intervjuerna skall ske i ett så ostört rum som möjligt, gärna på dess hemmaplan, det kan exempelvis vara i bostaden eller på arbetsplatsen. Den som intervjuas skall känna sig trygg och det är den som bestämmer platsen (Stukát 2005). Under alla intervjuer med föräldrarna fick jag använda mig av diktafon och behövde då inte anteckna under intervjuns gång. Problemet med att jag inte fick spela in den ena intervjun kan leda till att jag enbart skriver ned det jag tycker är viktigt. Efter intervjun frågade jag intervjupersonerna om de sagt något de inte ville att jag skulle ta upp i min undersökning, detta är enligt Stukát (2005) bra att göra då intervjupersonerna kan sagt något som det sedan har ångrat.

6.4 Begrepp

I mitt arbete kommer det finnas vissa begrepp som kommer att genomsyra mitt arbete, dessa begrepp är inskolning, föräldrakontakt, samarbete och delaktighet, empati och kommunikation. Jag skall här förklara dessa begrepp, så som jag kommer att använda mig utav dem.

Inskolning är den period när barnet skall börja på förskolan utifrån en viss modell. De modellerna som jag tar upp är den föräldraaktiva och den traditionella.

Föräldrakontakt, samarbete och delaktighet:

Den kontakt som pedagoger har till föräldrarna exempelvis innan inskolningen, under inskolningen och vid utvecklingssamtal efter inskolningen. Med samarbete medar jag hur väl pedagoger och föräldrar samarbetar med varandra under inskolningstiden. Delaktigheten är för mig om föräldrarna känner sig delaktiga i sitt barns inskolning genom att känna möjligheter till att kunna påverka och bli upplysta om vad som skall och kommer ske under inskolningstiden.

Empati och kommunikation:

Enligt Rosenberg är empati att lyssna på någon annan och på ett medvetet sätt förhålla sig till den andre där man försöker föreställa sig vad den andre tänker (Weirsøe 2004). Enligt svenska akademiens ordlista är empati förmågan till inlevelse i andra människors känslor (www.svenskaakademien 2011-04-08).

empati, *inlevelseförmåga*, förmåga till inlevelse eller medkänsla; att kunna leva sig in i en annan människas känsloläge och behov (www.ne.se 2011-04-08).

I min definition av begreppet empati kommer jag utgå från Rosenbergs definition av empati där man skall se till den andre och tänka sig in i dennes tankar. Kommunikation enligt Rosenberg är när man förhåller sig till andra på ett empatiskt sätt. Man skall se till den andres behov och känslor (Weirsøe 2004).

7. Resultat

I min resultat och analys presentation kommer jag utgå från vissa teman, dessa teman har kommit fram genom mina intervjuer. De teman jag kommer använda mig utav är:

- Inskolning
- Föräldrakontakt, samarbete och delaktighet
- Förberedelser
- Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande

Jag kommer först belysa resultatet från mina intervjuer för pedagogerna och sedan föräldrarnas under varje tema. Efter varje tema kommer jag att analysera resultatet.

7.1 Inskolning

7.1.1 Föräldraaktiva inskolningen

Kristina har arbetat många år inom förskolan, hon började arbeta 1980. Då var hon barnskötare men utbildade sig till förskollärare under 90 talet. Hon arbetar på en småbarnsavdelning där barnen är mellan 1-3 år. För ca 2-3 år sedan började de arbeta med den föräldraaktiva inskolningen, innan hade de den traditionella.

Deras inskolning är ca fem dagar, föräldrarna är med under hela den tiden. På måndagen är de dock bara där cirka en halvtimme och hälsar på, men resten av veckan är en av föräldrarna med hela tiden. Barnet och föräldern är där mellan 9-14 och är med på alla aktiviteter, lunch och vila. Kristina anser att det räcker för barnet att vara där mellan 9-14 då de är så små och behöver inte vara där mellan 8-17 eftersom det kan bli jobbigt för barnet. Syftet är att de skall tycka det är roligt att vara där och inte att bli trötta. Föräldrarna sköter allt med barnen under tiden de är där. Det kan vara blöjbyten, trösta om barnet blir ledsen, se till så barnet äter lunch och får barnet att vila.

Inskolningen sker i grupp, storleken på dessa grupper kan se olika ut beroende på vilken tid på året det är. På hösten kan de ha uppemot 10-15 barn som skall skolas in samtidigt medan på våren kan det vara 2 barn. Detta beror givetvis på hur många 3 åringar som flyttar upp till storbarnsavdelningen.

Under inskolningsperioden brukar de barn som skall skolas in vara inne med två pedagoger beroende på hur många barn som skolas in samtidigt, medan den tredje pedagogen är ute med de andra barnen.

Föräldrarna till inskolnings barnen brukar få gå ifrån en stund på torsdagen under en halvtimme, de kan då sitta i personalrummet eller gå på en promenad. Huvudsaken är att de är tillgängliga på telefon ifall barnet blir ledsen.

Kristina kan se både för och nackdelar med den föräldraaktiva inskolningen. Fördelar är att inskolningen går snabbt, föräldrarna kan snabbt börja arbeta. Inskolningen drar inte ut hela hösten vilket betyder att vi som pedagoger kan komma igång med våra aktiviteter snabbare. Nackdelen som hon kan se i inskolningsmodellen är att de kan vara många barn samtidigt och

då många föräldrar. När ett barn börjar gråta för att mamma eller pappa går, börjar oftast de andra barnen också att gråta då det gärna smittar av sig mellan barnen. Hon menar att vid den traditionella inskolningen då man bara hade ett barn i taget så blev det inte lika mycket gråt. Vid frågan om Kristina arbetar utifrån den inskolningsmetod som hon tycker är den bästa blir svaret ja, de har tillsammans med förskolerektorn kommit fram till att det är den här metoden de skall använda sig av. Sedan de började med metoden har de tyckt att den varit bra och fungerade.

För att följa upp inskolningen har de ett utvecklingssamtal med föräldrarna efter ett par veckor. Då pratar de med föräldrarna om hur det har gått under inskolningen, om de tycker att det gått bra och om de är något som de funderar på. Kristina påpekar att hittills har föräldrarna varit nöjda med inskolningen och tycker att barnet har kommit in bra i förskolan. Hon påpekar att med den föräldraaktiva inskolningen skolas barnet in till verksamheten, istället som förut till en pedagog. Detta tycker hon är bra då barnet blir trygg hos alla pedagoger och inte bara en. Detta för att du som pedagog inte alltid kan vara där när barnet kommer eller går hem. Förut kunde det då bli mycket gråt, men nu när barnet är lika trygg med alla pedagoger blir det inte så i samma utsträckning.

7.1.2 Traditionella inskolningen

Matilda har arbetat många år på förskola. Hon utbildade sig till förskollärare under början av 90- talet. Den inskolningsmetod som de använder sig av är den individuella eller traditionella inskolningen. Om det är ett barn som ska skolas in brukar de avsätta 14 dagar, men om det är en gruppinskolning avsätter de tre veckor istället. Då är det 2 pedagoger på cirka 4-6 barn. Hur lång inskolningen är beror på barnet och hur snabbt den kan bli trygg med pedagogen. Vissa barn vill sitta i sin mamma eller pappa knä en hel vecka, medan andra barn inte bryr sig om sina föräldrar alls.

Matilda påpekar att under inskolningen skall föräldrarna sitta vid en viss plats och inte bry sig om sitt barn, de skall inte leka med barnet eller försöka locka den med något utan det är pedagogens uppgift.

Den sista veckan är det meningen att föräldrarna skall kunna börja arbeta. Skillnaden är att

barnet har lite kortare dagar. Matilda berättar att de har dockor som pedagogiskt hjälpmedel och under inskolningen så får föräldrarna stommen till dockan och skall sy kläder och fixa hår och ansikte på dockan. Detta för att föräldrarna skall vara upptagen med annat. Under den första veckan är föräldern på förskolan med sitt barn under ca 1 timme, tiden ökas beroende på hur det går för barnet. Föräldrarna får sedan lämna sitt barn under cirka en halvtimme, men får då sitta i personalrummet eller gå en kortare promenad. Denna tid utökas med tiden, genom att barnet får vara med och äta lunch och sedan vila.

Matilda menar att det som skall fungera för barnet innan föräldrarna får gå ifrån avdelningen är att barnet skall känna sig trygg till den pedagog som ansvarar för barnet. Barnet skall ha en sådan relation till pedagogen att den låter sig tröstas om den blir ledsen. Matilda påpekar att tilliten mellan barn och pedagog är viktig. Denna process tar olika lång tid för olika barn.

Matilda kan se både för och nackdelar med inskolningen men nackdelarna som hon har är till den föräldraaktiva inskolningen. Det fördelar som hon nämner med traditionella är att hon anser att barnet bara måste skapa en relation till en pedagog för att bli trygg och eftersom de har lång tid på sig att skapa denna relation blir barnet tryggt. Hon menar att eftersom inskolningen får ta tid så har barnet en möjlighet att skapa relationer till både pedagogerna och till de andra barnen. Matilda kan inte se några nackdelar med den inskolningsmetod som de har, men däremot tror hon inte på den föräldraaktiva metoden. Matilda menar att de måste vara svårt för barnet att veta vilka som är pedagoger och vilka som är föräldrar, när det är så många föräldrar på avdelningen. Hon menar också att som pedagog hinner man inte skapa dessa relationer som är så viktiga på tre dagar. Även Matilda påpekar att under den föräldraaktiva inskolningen blir barnet inskolade till en verksamhet inte till en pedagog. Hon är mest kritisk till metoden då det gäller gruppinskolningar.

De utvärderar sin inskolning genom att skriva dagbok varje dag om hur dagen har gått och vad som har hänt. Dagboken finns sedan med i barnets pärm och följer dem under hela förskoleperioden. Efter några månader har de även ett utvecklingssamtal med föräldrarna där de kan prata om hur de har upplevt inskolningen.

7.1.3 Föräldrarna upplevelser kring inskolningen

Jag har intervjuat två föräldrar från den föräldraaktiva metoden, Emma och Josefine och två från den traditionella, Elin och Lukas.

Emmas dotter var 1 år och 11 månader vid inskolningen och Josefines dotter var 1 år och en månad. De båda hade inskolning i tre dagar, men Josefine hade ett hembesök på måndagen och inskolningen började på tisdagen. Emma hade inget hembesök och inskolningen började på en måndag. Både Emma och Josefine hade varit på förskolan och hälsat på innan inskolningen började för att få se hur det såg ut på förskolan. Skillnaden mellan dem är att dessa dagar har sett lite annorlunda ut då Emma var på förskolan mellan 9-11 första dagen, 9-14 andra dagen och 9-14.30 sista dagen. Emma däremot gick hem tidigare både andra och tredje dagen, pedagogerna skulle då höra av sig om det var något speciellt. Josefine var med alla de tre dagarna mellan 9-15, hon skötte då allt som berörde hennes dotter. Under fredagen var hennes dotter själv på förskolan, medan Josefine skulle vara tillgänglig hemma ifall det var något som hänt eller om det inte gick bra för hennes dotter.

Under Josefines och Emmas döttrars inskolning var det fyra barn samtidigt. Josefine tyckte att det var bra att det inte var för många barn samtidigt under inskolningen för att det skulle bli svårt för barnet att veta vilka som är föräldrar och vilka som är pedagoger. Josefine skulle sköta allt under inskolningen med sin dotter, hon skulle se till att byta blöjor, se till att dottern satt stilla vid bordet när de skulle äta lunch, vila med sitt barn, vara med vid samling och fruktstund. Emma behövde inte vara med vid alla aktiviteter då hennes dotter klarade det utan henne. Både Emma och Josefine ansåg att pedagogerna hade sin fokus på barnen och försökte skapa en kontakt med dem även om de som föräldrar var med.

Både Josefine och Emma hade ett utvecklingssamtal med en pedagog efter att halva terminen hade gått, de fick då berätta om hur de upplevde inskolningen och om de hade några frågor. De hade även en daglig kontakt med pedagogerna om det var något speciellt, men eftersom de hade varit där hela tiden under inskolningen så var det bara om det var något speciellt som de undrade över eller om pedagogerna ville upplysa dem om någonting.

Lukas och Elin har skolat in sina barn med den traditionella inskolningsmetoden. Lukas dotter var 1 år och en dag gammal vid inskolningen och Elins dotter var 1 år och en månad. Både Lukas och Elin hade barn på förskolan sedan tidigare och kände därför till verksamheten. Lukas dotter skolades in samtidigt som fem andra barn och hade därför en inskolning på tre

veckor, Elin hade tre barn samtidigt så den inskolningen var under två veckor.

Lukas var med under en timme per dag hela första veckan medan Elin fick gå in i personalrummet redan under den veckan. Under den tiden som de var med inne på avdelningen skulle de sitta vid en bestämd plats och vara neutrala för sitt barn. Men om barnet ville sitta i sin förälders knä fick den göra det. Men det var pedagogerna som skulle leka med barnet och locka dem till sig.

Lukas som hade en vecka längre inskolning fick under andra veckan sitta på avdelningen två timmar om dagen. I mitten av den andra veckan fick han gå ut till personalrummet i 30 minuter, för att sedan i slutet av veckan sitta där 1 timme. Sista veckan var det att lämna några timmar och vara hemma under tiden, vid mitten av veckan var inskolningen klar.

Elin fick sitta i personalrummet i 15-30 minuter de första gångerna men sedan var det att lämna dottern på förskolan 1 ½ timme. Under sista veckan var det att lämna och hon kunde sedan gå hem, då fick hennes dotter vara med på förskolan tills efter vilan.

Både Lukas och Elin hade ett utvecklingssamtal efter några veckor, då de fick prata om hur det gått från inskolningens början till utvecklingssamtalet. De fick då ställa frågor som de kommit på under den tiden och om det var några funderingar utöver den dagliga kontakten med pedagogerna.

7.1.4 Analys av temat inskolning

Utifrån de olika inskolningsmodellerna arbetar pedagogerna på olika sätt. Enligt läroplanen skall förskolläraren se till: ”att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i förskolan,” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se hämtad 2011-03-22), vilket båda pedagogerna följer. Alla föräldrar var nöjda med inskolningen av sitt barn oavsett vilken modell som användes till att introducera barnet till förskolan. Arnesson Eriksson (2010) beskriver de olika modellerna i sin bok *En bra start på förskolan- om inskolning och föräldrakontakt i förskolan* och pedagogerna som intervjuats beskriver modellerna på likande sätt, skillnader som de använder sig av är att pedagogerna till den föräldraaktiva har avsked under inskolningen. Skillnaden vid den traditionella är att det skall finnas material framme för barnen att leka och lockas med vilket pedagogen jag intervjuade inte påtalade att de hade.

Detta kan bero på att dessa förskolor har sin egen utformning av de olika inskolningsmodellerna.

Enligt Arnesson Eriksson (2010) skall vara ett tydligt avsked både på den föräldraaktiva och traditionella inskolningen, det skall ske så att barnet blir väl medveten om att föräldrarna skall gå (Arnesson Eriksson 2010). Föräldrarna som skolade in sitt barn med den föräldraaktiva inskolningen var där tre dagar inte fem som Arnesson Eriksson beskriver, däremot hade den ena föräldern en jourperiod efter avslutad inskolning men den var bara under en dag. Under den föräldraaktiva inskolningen skall föräldern vara aktiv i sitt barns inskolning, där föräldern skall sköta all omvårdnad. Men den ena föräldern jag intervjuade behövde inte vara med på alla dessa aktiviteter då det fungerade bra för hennes dotter, men metoden går ut på att föräldern skall vara aktiv. Hur kommer det sig då att föräldern inte behövde vara det. Även om det gick bra för hennes dotter så har barnet enligt Niss (1988) rätt till stöd från sin mamma eller pappa att skapa nya relationer i förskolan. Niss (1988) menar att det inte bara är barnet som skall skapa relationer till pedagogerna utan det skall även skapas en relation mellan föräldern och pedagogen. Föräldern och pedagogen skall skapa ett förtroende till varandra där en början till ett bra samarbete skall grundas (Niss 1988). Om då inte föräldern är där under inskolningen utifrån den metod som förskolan har hur skall då detta samarbete kunna etableras? Föräldern var nöjd med inskolningen och det har fungerat bra för hennes dotter, så frågan är då om inskolningen är lika viktig för alla barn och föräldrar. Är det så att vissa barn och föräldrar har det lättare att anpassa sig till förskolans värld än vad andra har och skall det då finnas en individuell utformning av den föräldraaktiva inskolningen precis som det finns för den traditionella.

Föräldrarna som skolade in sitt barn med den traditionella inskolningen kan enligt mig inte få samma möjligheter till att skapa ett förtroende till pedagogerna och möjlighet till att grunda ett gott samarbete, då föräldrarnas uppgift är att sitta vid ett bord och vara så neutrala för sitt barn och mot pedagogerna som möjligt. Pedagogerna har då inte samma möjligheter vid den traditionella inskolningen att skapa dessa relationer till föräldrarna då de måste vara fullt fokuserade på barnet. Tidigare forskning visar på att föräldrarna till den föräldraaktiva inskolningen hade större möjligheter att känna sig delaktiga i sitt barns inskolning än föräldrar som skolade in sitt barn med den traditionella inskolningsmodellen, dock visar det på att båda inskolningsmodellerna erbjuder samma förutsättning men att det beror på vilken inställning pedagogerna har till samverkan och föräldrarna (Widman Pettersson 2011 kandidat uppsats,

uppsatser.se hämtad 2011-01-14).

Det framkommer inte under mina intervjuer med föräldrarna vilket motiv de har till att sätta sitt barn i förskolan, men enligt Niss (1988) så måste pedagogerna vara medvetna om att oavsett vilket motiv föräldrarna har, påverkar det inskolningen. Föräldrarnas inställning under inskolningen kan vara av stor betydelse över hur det går för barnet (Niss 1988). Då föräldrarnas motiv inte framkom i mina intervjuer är det svårt att lägga några värderingar kring om hur det hade kunnat påverka inskolningen på något sätt, varken till det positiva eller negativa.

I den traditionella inskolningsmodellen framkommer det genom mina intervjuer att fokuset läggs på relationer mellan pedagog och barn, att det primära är att den relationen skall fungera. I den föräldraaktiva inskolningen är det fokus på att föräldrarna är dem som skall hjälpa barnet in i relationen till förskolan. Pedagogerna skall då finnas där som stöd och att hålla i de aktiviteter som förskolan har under inskolningen.

Alla pedagoger och föräldrar som jag intervjuade hade ett utvecklingssamtal efter halva terminen efter inskolningen, enligt Arnesson Eriksson (2010) är det under inskolningen som föräldrasamarbete grundläggs. Dock fortsätter samarbetet genom efterföljande möten där föräldrarna skall få möjlighet att diskutera kring verksamheten och sitt barn (Arnesson Eriksson 2010). Enligt läroplanen är det arbetslagets uppgift att

- föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomföra utvecklingssamtal, och
- beakta föräldrarnas synpunkter när det gäller planering och genomförande av verksamheten.
- utvecklingssamtalets innehåll, utformning och genomförande, och
- att vårdnadshavare är delaktiga i utvärderingen av verksamheten.” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22)

–”föräldrars inflytande i utvärderingar, vad och hur de har möjlighet att påverka

samt hur deras perspektiv tas till vara” (Lpfö98 reviderad 2010 skolverket.se 2011-03-22).

Detta anser båda pedagogerna vara viktigt, genom att erbjuda föräldrarna ett utvecklingssamtal efter inskolningen. Föräldrarna har även de känt att det varit bra med ett samtal med pedagogerna efter inskolningen.

7.2 Föräldrakontakt, samarbete och delaktighet

På de båda förskolorna skickar de ut ett vykort till föräldrarna där det står vilken tid och datum som föräldrarna är välkomna med sitt barn. Innan inskolningen har båda förskolorna haft ett tillfälle då föräldrarna får komma dit och titta hur det ser ut där. Kristina som arbetar med den föräldraaktiva inskolningen påpekar att föräldrarna har en viktig roll under inskolningen då de är där och sköter allt med barnet, vilket leder till att pedagogerna kan koncentrera sig på att hålla i aktiviteterna och skapa kontakter till barnet. Kristina menar att under och efter inskolningen är det bättre om föräldrarna stannar kvar och pratar en stund när de hämtar sitt barn istället för på morgonen då många barn kan komma samtidigt.

Matilda som arbetar med den traditionella inskolningen berättar att de har en daglig dialog med föräldrarna under inskolningen och att föräldrarna får nya tider inför nästa dag. De försöker lyssna på föräldrarna och bemöta deras förväntningar och behov. Vissa föräldrar har bråttom till att börja arbeta och då försöker de göra det bästa av situationen, men påpekar för föräldrarna att det tar tid att bygga upp en relation till barnet. Matilda påpekar att hon känner att föräldrarna lyssnar på dem och förstår att de måste vara tillgängliga.

Matilda anser att föräldrarna har en betydande roll för dem under inskolningen. De skall finnas där för sitt barn om de behöver, de får sitta i sina föräldrars knä om det är det barnet vill. Matilda anser att de har en bra kontakt med föräldrarna men att man måste acceptera att alla är olika, alla föräldrar kanske inte har lust att prata med pedagogerna varje dag och då måste man förstå det. Matilda berättar att om det är en förälder som inte kan det svenska språket så bra brukar de ta kontakt med den föräldern som kan svenska bäst, de har även pedagoger som kan tala arabiska och syrianska. Matilda påpekar även att det kan vara svårt att nå fram till vissa föräldrar.

Kristina påpekar att det finns vissa föräldrar som kan börja prata med varandra lite för mycket och kommer då bort ifrån att vara med sitt barn. Då menar hon att de som pedagoger får styra upp det lite och säga till föräldrarna att ”titta här eller nu ska vi göra det här”. Kristina berättar att föräldrarna är väldigt samarbetsvilliga och brukar lyssna på dem. Hon upplever att det inte är något problem att säga till föräldrarna, de brukar lyssna på oss som pedagoger. Kristina upplever att de har ett bra samarbete med föräldrarna både under och efter inskolningen. Hon anser att de arbetar mycket med barn och föräldrars inflytande, mer nu än förr. Kristina utvecklar det hon säger genom att förklara att förut så skulle pedagogerna se till att barnet trivdes på förskolan, nu lägger man mer fokus på att föräldrar och barn skall kunna komma med förslag på hur man kan ha det i verksamheten. Hon menar att föräldrar är viktigare för verksamheten och pedagogerna i dagens läge. Matilda däremot berättar om att föräldrarna är nöjda med inskolningen och att hon tycker att de har ett bra samarbete med föräldrarna.

Matilda berättar att på deras avdelning skriver de upp på en tavla i hallen om barnet har ätit bra eller dåligt, sovit bra eller dåligt eller om det varit något speciellt som har hänt under dagen. Matilda påpekar att vissa föräldrar inte ”ser” tavlan och gärna frågar pedagogerna om sitt barn, medan andra föräldrar knappt säger hej då och frågar aldrig om hur dagen varit. Hon menar då att alla föräldrar är olika och vårt samarbete med dem inte är sämre för det, alla föräldrar är inte lika öppna som andra. Matilda berättar att de ibland försöker få kontakt med dem föräldrar som gärna bara hämtar sitt barn och går, genom att få dem komma in på avdelningen och titta vad barnet har gjort. Matilda påpekar även att de självklart pratar med föräldrarna om det är något speciellt som har hänt eller om det är något barnet kan behöva, det kan exempelvis vara nya regnkläder.

7.2.1 Föräldrarna

Innan inskolningen fick både Emma och Josefine komma på besök på förskolan, de hade då möjlighet att få se hur förskolan ser ut och få en inblick i hur de arbetar. Josefine däremot hade ett hembesök dagen innan hon skulle börja inskolningen med sin dotter, de hade då ett samtal med pedagogen som var där. Under samtalet pratade de om det är något som pedagogen behöver veta om barnet eller något de skall tänka på. Både Emma och Josefine fick hem ett brev innan inskolningens början där det stod vilken tid och datum de skulle vara där. Josefine fick även veta vilka rutiner som de har och när dessa sker under dagen. Detta för att föräldrarna skall kunna följa med i alla aktiviteter under dagen.

Josefine kände sig mycket delaktig i sitt barn inskolning, då hon fick vara med hela tiden. Josefine påpekar att eftersom det är hon som ser till att sitt barn skolas in till verksamheten och personalen bara fanns där för att stödja föräldrarna så är man väldigt delaktig. Josefine kände att hon kunde fråga personalen om det var något hon undrade över eller om hon inte riktigt kom ihåg vad de skulle göra här näst. Josefine berättar att pedagogerna kunde säga till 20 minuter innan exempelvis samling för att upplysa föräldrarna vad som skulle ske. Hon tyckte att det var bra även om de hade fått ett papper på vilka rutiner som skulle ske när.

Något som Josefine reagerade på var när hennes dotter hade somnat på vilan så kändes det som om pedagogerna inte riktigt visste vad de skulle göra av föräldrarna. Pedagogerna själva gick på rast förutom den pedagog som låg kvar inne på vilan. Josefine menar då att de kanske hade varit bra om pedagogerna frågade om föräldrarna ville ha kaffe eller te, eller åtminstone sagt vart de kunde hämta det. Nu fick föräldrarna sitta utanför vilorummet och bara vänta på att barnet skulle vakna.

Emma kände även hon att hon var delaktig i sitt barns inskolning även om hon inte behövde vara med på alla aktiviteter och fick gå hem när dottern sov. Emma kände att personalen hade fokus på barnet så hon som förälder kunde känna sig lugn och trygg. Emma påpekar att hon och dottern kunde vara trygga vid starten på förskolan, men att det även kändes lite spännande då de inte hade någon större inblick i hur de arbetade på förskolan.

Josefine tyckte att hon hade ett gott samarbete med pedagogerna under inskolningen och även efter, hon kunde känna sig trygg när hon kom dit första dagen då hon hade fått möjlighet att träffa en pedagog innan. Emma anser att även hon har ett gott samarbete med pedagogerna, hon anser att de lyssnar på henne om det är något som hon undrar eller anmärker på.

Både Lukas och Elin hade fått ett brev hem, där det stod när och hur inskolningen skulle gå till. Eftersom de båda hade barn på förskolan sedan tidigare hade de även kontakt med inskolningspersonalen innan brevet kom hem och hade då fått en lite större inblick i hur det skulle gå till.

Både Elin och Lukas kände sig trygga inför starten på förskolan, då de kände pedagogerna sedan tidigare och kände till förskolan bra. Vid frågan om de kände sig delaktiga under

inskolningen fick jag svaret både ja och nej. Lukas påpekar att det var för att man skulle sitta och vara tråkiga för sitt barn och det var pedagogerna som skulle locka barnet till sig. Elin menar på att de var nog delaktiga på det sättet att de var en trygghet för barnet men att de inte verkade vara så betydelsefulla för pedagogerna. Elin och Lukas menar att det inte är så lätt att känna sig delaktiga då man ska sitta vid en bestämd plats och inte bry sig om sitt barn eller pedagogerna. De menar att vi som föräldrar ska bara finnas där, det är barnet och pedagogerna som skall skapa en kontakt.

Efter varje dag hade Lukas och Elin en dialog med pedagogerna om hur nästa dag skulle se ut och hur de tyckte att det hade gått. För Elin gick inskolningen snabbare och hon kunde redan under första veckan gå till personalrummet, detta hade hon och pedagogerna kommit överens om. Lukas däremot fick inte gå ifrån avdelningen förrän andra veckan. Han kände att om hans dotter inte hade varit med på en gruppinskolning skulle han fått gå ifrån tidigare. Lukas anser att de har ett bra samarbete med pedagogerna men att under inskolningen hade han inte så stor möjlighet att påverka när han skulle få lämna avdelningen. Han anser att det är viktigt att pedagogerna även lyssnar på föräldrarna och tar till sig det som de säger, eftersom det ändå är de som känner sitt barn bäst. Elin däremot kände att personalen lyssnade på vad hon sa och kunde påverka lite om när det var dags att gå ifrån avdelningen, men det kunde bero på att hennes son gick på samma avdelning och dottern hade då träffat pedagogerna under en längre tid innan inskolningen började.

Både Elin och Lukas anser sig ha ett gott samarbete med pedagogerna både under och efter inskolningen, Lukas däremot kände att pedagogerna inte alltid lyssnade på honom. Eftersom Elin redan kände pedagogerna på förskolan ansåg hon att hon redan byggt upp ett samarbete med pedagogerna innan och att det kunde ha en betydelse för hur bra det gick för hennes dotter att skolas in. Lukas som även han hade barn på förskolan sedan tidigare men inte på den avdelningen, kände att han behövde bygga upp ett samarbete under inskolningen.

7.2.2 Analys av temat föräldrakontakt, samarbete och delaktighet

Enligt Niss (1988) är det under inskolningen som föräldrarna och pedagogerna startar sitt samarbete, pedagogens uppgift är att hjälpa både barnet och föräldrarna in i förskolans verksamhet. Båda pedagogerna som intervjuades hade haft ett tillfälle där föräldrarna hade

fått komma och titta på hur förskolan såg ut. Enligt Niss (1988) är det viktigt att pedagogerna tänker på att det är en ny situation för många föräldrar, där föräldrarna kan känna sig osäkra. Pedagogerna måste då tänka på att det inte bara är en till inskolning, utan se varje förälder som en ny relation de måste bygga upp (Niss 1988). Föräldrarna som skolade in sitt barn med den föräldraaktiva inskolningen hade varit på förskolan innan och tittat hur det såg ut men ändå kände Emma att hon var spänd inför första dagen på förskolan för att hon inte visste hur de arbetade där. Men om nu förskolan haft ett öppet hus där föräldrarna fick komma och titta hur de arbetade och hur det såg ut, borde då inte föräldern känna sig trygg när de kommer med sitt barn första dagen? Niss (1988) menar att då det inte bara är barnet som skall skolas in utan även föräldern, måste förskolan visa ett bra första intryck när föräldrarna kommer och hälsar på. Det första intrycket är viktigt för ett fortsatt samarbete, där det är viktigt att pedagogerna är förberedda innan föräldern kommer och hälsar på (Niss 1988). Kan det vara så att pedagogerna inte var förberedda innan Emma kom och hälsade på förskolan eller brast det i pedagogernas kompetens i att visa hur de arbetar.

Josefine som hade ett hembesök kände sig trygg och väl förberedd över hur inskolningen skulle gå till. Niss (1988) skriver att många förskolor har ett hembesök dagen innan inskolningen börjar, detta för att barnet skall få möjlighet att träffa pedagogen i sin hemmiljö (Niss 1988). Hur kommer det sig då att inte fler förskolor har ett hembesök innan inskolningen då det kändes som en trygghet för föräldern.

Vid den traditionella inskolningen framkom det inte om de hade haft ett tillfälle som föräldrarna fick komma och hälsa på innan men eftersom de båda hade barn på förskolan sedan tidigare kan det vara så att de helt enkelt inte gick dit under det tillfället. Båda beskriver att de redan kände sig trygga inför starten på förskolan.

Alla föräldrar både dem under den föräldraaktiva inskolningen och de två vid den traditionella inskolningen kände att de visste vilken roll de skulle ha under inskolningen. Lukas och Elin blev båda hänvisade till en plats de skulle sitta och Josefine och Emma hade fått hem brev om vilka rutiner och hur inskolningen skulle gå till. Niss (1988) menar att det klart och tydligt skall framkomma vilka roller föräldrarna skall förhålla sig till, för att vara ett bra stöd åt sitt barn under inskolningen. Om en förälder är osäker på vad den skall göra blir även barnet osäkert (Niss 1988).

Enligt Niss (1988) måste pedagogen och föräldrarna samtala med varandra om hur inskolningen skall gå till för att kunna etablera en positiv grund för barnet (Niss 1988). Både pedagoger och föräldrar som jag intervjuade ansåg att de hade ett bra samarbete. Nilsson Teveberg (1996) belyser att det är för barnet och föräldrarnas skull som förskolan bedriver sin verksamhet och föräldrakontakten är a och o i förskolans verksamhet. Pedagoger och föräldrar måste hitta ett bra samarbete för att barnet skall få en bra start in i förskolan (Nilsson Teveberg mf 1996). Eftersom föräldrarna i mina intervjuer ansåg att de hade ett bra samarbete, måste förskolorna kunnat skapa denna kontakt till föräldrarna.

Lukas ansåg att pedagogerna inte lyssnade på honom under inskolningen. Rahm & Wall (1990) menar att föräldrar och pedagoger kan se på situationer utifrån olika perspektiv. Det gäller för pedagoger och föräldrar att ha ömsesidig respekt till varandra och för att få den respekten krävs det att man kan sätta sig in i den andre personens situation (Rahm & Wall 1990). Men hur kommer det sig då att Lukas kände att pedagogerna inte lyssnade på honom, om de hade förklarat för honom lite mer varför de ansåg att hans dotter behövde längre tid på sig kanske han hade känt sig mer motiverad till att skola in sin dotter en vecka till. Enligt Ellneby i Weirsøe (2004) kan många missförstånd och problem lösas med hjälp av giraffspråket, där det skall fungera som ett redskap i kommunikationen. Om pedagogerna hade haft en utbildning i giraffspråket hade kommunikationen mellan dem och föräldern kanske fungerat bättre. Lukas hade möjligtvis känt att pedagogerna förstod honom bättre och att de lyssnade på honom.

Alla föräldrar som jag intervjuat hade en daglig kontakt med pedagogerna, men den verkade viktigare under den traditionella inskolningen, då föräldrarna inte är med under dagen på samma sätt som vid den föräldraaktiva. Flising mf (1996) menar att för att kunna vara naturlig i sin kontakt med föräldrarna måste man lära känna dem, detta görs under den dagliga kontakten som pedagogerna har med föräldrarna. Barnet känner på sig om en förälder och en pedagog inte tycker om varandra, därför måste både föräldrarna och barnet känna sig trygga på förskolan (Flising mf 1996). Josefines som ansåg att pedagogerna struntade i dem som förälder under vilan kanske påverkade sitt barn, även om det gick bra att skola in hennes dotter. Vid dessa tillfällen är det viktigt att pedagogerna har en klar bild över vad de skall göra med föräldrarna när barnen vilar. Enligt Lind (1995) har pedagogens attityder, känslor och inlevelseförmåga en betydande roll i hur föräldern upplever situationen (Lind 1995). Om pedagogerna hade visat vart föräldrarna kunde vara under vilan och visat dem var de kunde

hämta kaffe hade föräldrarna känt sig mer välkomna och kanske fått en större tillit till pedagogerna. I läroplanen står det att:

Arbetslaget ska:

- ”visa respekt för föräldrarna och känna ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer,(lpfö98 reviderad 2010, skolverket.se 2011-03-22).

7.3 Förberedelser

Både Kristina och Matilda förbereder sig innan inskolningen med att plocka fram papper till föräldrarna som de får första dagen på inskolningen. I dessa papper står det hur inskolningen skall gå till och vad föräldrarna skall tänka på. Det har även papper där föräldrarna skall fylla i kontakt uppgifter och ett schema för hur barnet kommer vara på förskolan efter inskolningen. Några veckor innan inskolningen har de båda skickat ut ett vykort eller brev till föräldrarna om när inskolningen börjar och vilken tid föräldern förväntas vara där.

Kristina som arbetar med den föräldraaktiva inskolningen har ingen speciell kontaktperson till barnet och har då inte i förväg bestämt vem som skall ta hand om just det barnet. Däremot har de kommit överens om vem som skall ta hand om de barnen som redan går på förskolan och vilka som skall vara med de nya barnen. Matilda däremot berättar att de innan inskolningen börjar har kommit överens om vem som skall vara kontaktperson till de barnen som skall skolas in och vem som skall vara med de andra barnen. På Matildas avdelning så turas pedagogerna om att ta hand om nya barn.

Uppgifter som de behöver innan barnet kommer till inskolningen är både Matilda och Kristina överens om att det är barnets ålder och om det finns någon allergi. Matilda däremot anser att de även behöver veta barnets etnicitet, detta för att kunna förbereda sig på att de måste vara en pedagog där som kan tala deras språk när de kommer första dagen under inskolningen.

7.3.1 Föräldrarnas förberedelser

Både Emma och Josefine hade varit förbi förskolan innan barnet skulle börja, de hade då pratat med sitt barn om att de skulle börja här och vara på förskolan medan de jobbar. Emma var mycket på förskolans lekplats och lekte, för att hennes dotter skulle känna igen platsen när hon sedan började där. Josefine som gick förbi förskolan ofta berättade varje gång att dottern skulle börja där, att det skulle bli roligt att få leka på förskolan. Både Josefine och Emma anser att det är viktigt att ha en dialog med sitt barn även om de kanske är små och inte kan prata tillbaka. På det viset har de som förälder förberett sina barn till att börja på förskolan.

Lukas och Elin ansåg inte att de hade pratat direkt till sitt barn om att de skulle börja på den förskolan, men eftersom de hade äldre syskon som gick där hade barnet fått en inblick i hur det var att vara på förskolan. Elin påpekar att pedagogerna hade visat intresse för dottern när hon var och hämtade sin son och att de då hade påpekat lite för dottern att hon skulle börja där. Lukas som inte hade äldre syskon på avdelningen som dottern skulle börja på, hade inte pratat med henne.

7.3.2 Analys av temat förberedelser

Då pedagogerna som jag har intervjuat har skickat ut ett brev till föräldrarna innan inskolningen har de skapat en första kontakt till föräldrarna. Enligt Niss (1988) kan då föräldrarna ligga ett steg före sitt barn om vad som kommer ske och när, detta leder till att föräldrarna kan stödja sitt barn i de nya förändringarna som barnet kommer möta (Niss 1988).

De föräldrar som jag intervjuat som hade den föräldraaktiva inskolningen hade pratat med sina barn innan inskolningen började och hade varit förbi förskolan. Varje gång de gick förbi förskolan hade de pratat om att de skulle börja där och att det skulle bli roligt. Enligt Niss (1988) kan barnet då få en positiv syn på förskolan och känna att föräldern är positivt inställd till förskolan (Niss 1988). Vid den traditionella inskolningen hade föräldrarna inte pratat med sina barn medan de föräldrar som hade den föräldraaktiva hade gjort de. Däremot så var det yngre syskonet med då föräldern hämtade på förskolan. Pedagogerna kan då skapat en relation till barnet under de stunder som de har varit med och hämtat äldre syskon. Enligt Niss (1988) kan barnet vara mer förberett på vad som skall ske genom dessa relationer, som redan hade skapats sedan tidigare genom de dagliga kontakterna med förskole pedagogerna (Niss 1988).

7.4 Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande

Kristina anser att bemötande är en viktig del i inskolningen, det är viktigt att lyssna på föräldrarna om de inte tycker att den inskolningen som de har fungerar. Men än så länge har föräldrarna varit nöjda med inskolningen. Matilda pratar inte så mycket om bemötande men påpekar att de har en dialog med föräldrarna varje dag, där de bemöter föräldrarnas frågor och undringar. Kristina berättar att föräldrarna tycker att det är trevligt att träffa andra föräldrar under inskolningen och att de då får en bra kontakt till varandra. En nackdel med detta som Kristina kan se är att vissa föräldrar pratar lite för mycket och då får pedagogerna säga till. De får då försöka bryta samtalet och be föräldrarna koncentrera sig på sitt barn och vara med vid aktiviteterna. Jag undrar om det är några föräldrar som inte tycker om att bli tillsagda, men Kristina berättar att än så länge har föräldrarna lyssnat och förstått att de är där för att hjälpa sitt barn in i förskolan. Kristina berättar att de är noga med att berätta för föräldrarna vad deras uppgift är. Kristina menar att om föräldrarna inte hjälper till blir de för många barn för pedagogerna att ta hand om, både de nya och de gamla barnen.

7.4.1 Föräldrarna

Josefine och Emma anser att ett gott bemötande från pedagogerna är viktigt för att de skall kunna känna sig trygga med förskolan. De menar att om det inte finns ett gott bemötande från pedagogerna blir man som förälder osäker, då kan barnet känna osäkerheten. Josefine tycker att det är en bra inskolningsmodell då hon själv får leda sitt barn in i förskolan. Inskolningen fungerade bra för Josefines dotter, men under samma tid som hon skolade in sin dotter var det ett barn som det inte fungerade så bra för, då fick den lite fler dagar på sig. Josefine tyckte att det var bra att förskolan kunde se till det barnets behov och bemötte den mamman bra. Emma ansåg att även de blev bemötta på ett bra sätt och att eftersom pedagogerna lade fokus på barnet från början kunde hon som förälder känna sig trygg och lugn. Allt fungerade bra för Emmas dotter och hon kom snabbt in i förskolans rutiner. Emma ansåg att hon kunde prata med pedagogerna om det hade varit något hon ville ändra på under inskolningen eller om det var något som hon undrade, detta eftersom pedagogerna arbetar individanpassat. Hon menar på att det är jag som förälders som känner mitt barn bäst.

Emma trodde att tre dagar skulle bli för kort tid till inskolningen men det fungerade jätte bra med hennes dotter och hon hade inte velat göra något annorlunda. Emma ansåg att pedagogerna visade ett stort intresse för hennes dotter och visade glädje att hon skulle börja där hos dem.

Josefine påpekade att hon tycker det är viktigt att som pedagog kunna visa empati och kunna kommunicera på rätt sätt med föräldrarna. Vid ett tillfälle hade en pedagog påpekat att Josefines dotter var ”jobbigt”. Josefine ansåg då att de hade känts bättre om de hade sagt att hon är livfull eller temperamentsfull istället. Josefine menar att pedagogerna måste tänka efter vad de säger om andras barn för oavsett om barnet är ”jobbigt” kan en förälder alltid se något positivt hos sitt eget barn, ”Det är ju faktiskt ens ögonsten” (intervju Josefine 2011-03-28). Josefine anser att det är viktigt att pedagogerna tänker efter på vad de skall säga om hur dagen varit när en förälder frågar, att kunna säga något positivt även om dagen kanske varit konfliktfylld. Hon menar att om en förälder hela tiden får höra negativa saker om sitt barn leder det till att föräldern inte vill lämna sitt barn på förskolan och då känner barnet det på sig tillslut. Josefine berättar då att det kan bli både jobbigt för föräldern och barnen vid lämning på förskolan. Emma anser att det är viktigt att pedagoger är professionella i sin yrkesroll, de skall kunna bemöta föräldrarna på ett bra sätt. Även Emma anser att det är viktigt hur pedagoger uttrycker sig till föräldrar och barnen. Emma har inte hamnat i en konflikt med pedagogerna, men om hon skulle göra det skulle hon ta upp det med den pedagog som hon anser har gjort något fel. Men om det inte fungerar skulle hon kontakta rektorn på förskolan.

Både Lukas och Elin ansåg att de hade blivit bra bemötta, men var osäkra på om det berodde på att de hade barn på förskolan sedan tidigare. Elin tyckte att pedagogerna tog lika väl hand om henne som barnet. Hon menar även att pedagogerna lade stor fokus på hennes dotter vilket ledde till att hon kände sig trygg. Lukas ansåg att pedagogerna lade ner fokus på barnet och bemötte barnet bra. Både Lukas och Elin kände sig välkomna när de kom till inskolningen, de blev visade en plats där de skulle sitta under inskolningen. Både Elin och Lukas anser att det är viktigt att pedagogerna kan visa empati och ha en god kommunikation med föräldrarna. Lukas ansåg att hans dotter var färdig inskolad efter andra veckan, men pedagogerna tyckte inte det. Lukas ansåg då att pedagogerna inte lyssnade på honom utan bara såg till hur de gick för de andra barnen som skolades in samtidigt. Lukas påpekade att i dessa stunder är det viktigt att pedagogerna verkligen lyssnar eftersom det är en själv som känner sitt barn bäst. Elin hade ingen konflikt med pedagogerna under själva inskolningen, men efter den slutade

och hon lärde känna personalen lite mer och hade mer inblick i verksamheten uppstod det lite konflikter. Elin försökte så gott hon kunde få pedagogerna att förstå henne men om det inte gick vände hon sig till rektorn på förskolan.

7.4.2 Analys av temat Kommunikation, konflikthantering, empati och bemötande

Kristina påpekar att bemötande är viktigt när man arbetar i förskolan, men det är inte ett enkelriktat bemötande. Enligt Flising (1996) kan föräldrarna ha olika värderingar exempelvis religion, kultur, politik, socialt eller ekonomiskt olika. De har olika mönster för sitt handlande och har inte samma syn och förväntningar på förskolan (Flising 1996). Rahm & Wall menar att även om pedagogerna skall visa hänsyn och kunna tänka sig in i föräldrarnas olika situation är samspelet mellan föräldrar och pedagoger ömsesidigt (Rahm & Wall 1990). Weirsøe (2004) menar att då föräldrar möter nya pedagoger eller pedagoger möter nya föräldrar måste de kunna sätta sig in i den andre och se till dennes tankar (Weirsøe 2004). Lukas ansåg att de inte lyssnade på honom när han ansåg att hans dotter var färdigskolad efter två veckor. Om pedagogen då hade kunnat sätta sig in i hans tankar och funderingar kanske de hade insett att dottern var klar. Men eftersom det var en gruppinskolning och att den skulle ta tre veckor ville kanske inte pedagogen att dottern skulle vara klar tidigare. Lukas ansåg att dottern klarade av att bli lämnad utav honom på förskolan och att dottern var trygg. Enligt Lind (1995) kan föräldrarna känna sig osäkra vid avskedet och det är här viktigt att pedagogerna är tydliga med att berätta hur det har gått under stunden som föräldern inte var på förskolan (Lind 1995). Det kan vara så att den pedagogen som hade hand om Lukas dotter inte var ärlig vid dessa samtal och berättade att det hade gått bra för dottern, men att det egentligen inte hade det. Då kanske pedagogen ville att de skulle ta en vecka till för att det skulle bli helt bra vid lämningen. Lind (1995) menar att om en pedagog inte är ärlig vid dessa samtal kommer snart föräldern att märka det och då kan tilliten förloras (Lind 1995). Lukas kände då att pedagogerna inte lyssnade på honom även om han känner sitt barn bäst.

Josefine hade ett tillfälle då pedagogen uttryckte att hennes dotter var ”jobbigt”, vilket sårade Josefine och hon kände att pedagogen inte hade ett professionellt förhållningssätt mot henne som förälder. Arnesson Eriksson (2010) menar att det som pedagogen säger, inte alltid uppfattas av föräldern på rätt sätt. Pedagogen kan verka vara otydlig för föräldrarna och de kan då känna sig osäkra. Det kan vara många föräldrar som inte vågar fråga pedagogen vad de egentligen menar (Arnesson Eriksson 2010). Josefine kanske missuppfattade pedagogen men

hon vågade inte fråga vad det var pedagogen menade. Men jag kan hålla med Josefine om det hon säger att pedagogerna måste tänka efter på hur de talar till föräldern då det är ens barn de pratar om. Pedagogen hade kunnat kalla hennes dotter för något annat än ”jobbig”. Ellneby skriver i Weirsøe (2004) ”Att arbeta med människor utan kunskap i att förstå kommunikationens grundstenar är som att försöka hitta fram i skogen utan karta och kompass” (Ellneby i Weirsøe 2004:87). Om varken pedagogen eller Josefine vet hur de skall uttrycka sig för att kommunicera på bästa sätt och skapa en förståelse dem emellan är det svårt att bygga ett bra samarbete och en bra föräldrakontakt. Enligt Ellneby i Weirsøe (2004) kan många konflikter och missförstånd lösas genom att föräldrarna och pedagogerna kommunicerar med varandra och delar med sig av sina känslor i olika situationer, dessa åsikter är gemensamt för de föräldrar som jag intervjuade (Ellneby i Weirsøe 2004).

8. Sammanfattning och slutdiskussion

Avsikten med mitt arbete har varit att ta reda på hur pedagoger och föräldrar upplever att samarbetet under inskolningen fungerat och om föräldrarna kände sig delaktiga. Jag har valt att jämföra två olika modeller, den föräldraaktiva och den traditionella inskolningen. Min teoretiska ram har varit giraffspråket, vilket är en metod som går ut på att kommunicera genom att vara empatisk. Mitt fokus har legat på föräldrarnas upplevelser av de olika modellerna.

Mitt resultat visar att alla föräldrarna ansåg att de var delaktiga vid inskolningen. Dock ansåg föräldrarna till den traditionella inskolningen att det var delaktiga till den grad att de fanns där för sitt barn, medan föräldrar till den föräldraaktiva inskolningen ansåg sig vara delaktiga för att de hade varit med under hela inskolningstiden. Jag anser att föräldrar som skolar in sitt barn med den föräldraaktiva inskolningen känner att de har mer att säga till om. Detta anser jag bero på att de är med under alla aktiviteter och rutiner och då känner sig mer delaktiga i förskolans verksamhet. Detta är även något som Arnesson Eriksson (2010) påpekar. Vid den traditionella inskolningen skall man enbart sitta vid en viss plats och enbart under någon enstaka timme om dagen, vilket leder till att de inte har lika mycket tid tillsammans med pedagogerna till att skapa dessa relationer.

Tidigare forskning visar att föräldrarna känner sig mer delaktiga vid den föräldraaktiva

inskolningsmetoden än vid den traditionella. Det visar även att pedagogerna ansåg att de hade bättre samarbete med föräldrarna vid den föräldraaktiva än vid den traditionella metoden. Dock ansåg pedagoger vid den traditionella att de var nöjda med inskolningsmetoden. Vid den traditionella inskolningen vill föräldrarna spendera mer tid på förskolan för att deras barn och de ska få en större inblick i verksamheten. Föräldrarna vid den traditionella inskolningen ansåg att de var nöjda med inskolningen och att den var väl genomförd (Widman Pettersson, 2011 & Kant 2009).

Mitt resultat visar på att båda pedagogerna var nöjda med den inskolningsmetod som de använde sig utav. Kristina som arbetade med den föräldraaktiva inskolningen kunde se både för och nackdelar med inskolningsmetoden. Matilda däremot kunde enbart se fördelar med den metod de använde, men kunde se nackdelar i den föräldraaktiva inskolningen. Föräldrarna verkade nöjda med den inskolningsmetod som deras barn blev inskolade med.

Både pedagoger och föräldrar anser att det är viktigt med föräldrakontakten, detta för att föräldrarna när de kommer till förskolan för att skola in sitt barn skall veta vilken roll de skall ha under den tiden. Både föräldrar och pedagoger anser att det är viktigt med en daglig kontakt dem emellan, men den verkar vara viktigare vid den traditionella inskolningsmodellen. Detta anser jag bero på att föräldrarna är med hela dagen vid den föräldraaktiva inskolningsmodellen och att de då redan fått uppleva hur dagen varit. Vid den traditionella modellen är föräldern utelämnad på det sättet att de inte är där under dagen och då har ett större behov av att få reda på hur dagen varit för sitt barn. Enligt Nilsson Teveberg mf (1996) är föräldrakontakten viktig, för att det är för föräldrarnas och barnets skull som förskolan bedriver sin verksamhet (Nilsson Teveberg mf 1996).

Pedagogerna anser att de har ett bra samarbete med föräldrarna och att det har en betydande roll för hur inskolningen fungerar. Föräldrarna ansåg att samarbetet med pedagogerna är viktigt, men Lukas påpekar att pedagogerna inte lyssnade på honom, har verkligen detta samarbete skapats då. Han anser ändå att han har ett bra samarbete med pedagogerna under inskolningen, vad detta kan tänkas bero på måste vara att de fungerade bra under alla tillfällen förutom när han ansåg att dottern var färdig inskolad.

Pedagogernas och föräldrarnas förberedelser inför en inskolning skiljer sig på det viset att för pedagogerna skall de plocka fram papper till föräldrarna och bestämma vem som skall göra

vad under inskolningen. Föräldrarna däremot kan förbereda sitt barn genom att prata med barnet om vad som kommer att ske. För föräldrarna är det även viktigt att de har fått en möjlighet att besöka förskolan innan inskolningen börjar.

Både pedagoger och föräldrar anser att det är viktigt med bra kommunikation och bemötande. Föräldrarna är överens om att det är viktigt att pedagogerna uttrycker sig på ett bra sätt gentemot dem. De anser att empati är viktigt om man arbetar som pedagog på en förskola. Enligt mig så måste även föräldrarna kunna visa empati och bemöta pedagogerna på ett bra sätt. Arnesson Eriksson (2010) nämner i sin bok *En bra start -om inskolning och föräldrakontakt i förskolan* att de som pedagogerna säger, inte alltid uppfattas på samma sätt av föräldrarna. Här tror jag att de flesta av de konflikter som kan uppstå beror på att de inte upplever att de samtalar om samma saker och att föräldrarna har en tendens till att missuppfatta pedagogerna (Arnesson Eriksson 2010). Om föräldrar och pedagoger lär sig kommunicera på rätt sätt kan många missförstånd och konflikter lösas enligt (Ellneby i Weirsøe 2004). När en pedagog berättade för Josefine att hennes barn var ”jobbigt” hade en konflikt kanske inte uppstått och föräldern känt att det var en dålig kommunikation om pedagogen uttryckt det med andra ord.

Det är viktigt att både pedagoger och föräldrar lyssnar och har ett bra bemötande gentemot varandra, då kan ett bra samarbete skapas.

Oavsett vilken modell som förskolorna använder sig utav skolas barn in på förskolan, den enda skillnaden är att det tar olika lång tid och är utformade på olika sätt. Jag kan se både för och nackdelar med de olika modellerna. Den föräldraaktiva inskolningsmodellen går fortare än den traditionella, men betyder det att den modellen är bättre? Vid den föräldraaktiva modellen skall barnet vara inskolat efter cirka 3 dagar, men om nu föräldern varit med barnet alla dessa dagar under den tiden som förskolan satt ut, hur skall barnet då kunna förstå att fjärde dagen kommer inte mamma eller pappa att vara med längre utan barnet blir bara lämnad på förskolan. Barnet har då ingen tid på sig att förbereda sig på att bli lämnad ensam. Vid den traditionella modellen tar det längre tid att skola in barnet, men den har då lång tid på sig att vänja sig vid situationen. Barnet får ta många avsked från sina föräldrar men blir då medveten om att mamma eller pappa inte kommer vara med under dagarna. Nackdelar med den traditionella inskolningsmodellen är att föräldrarna inte får vara med och se hur verksamheten fungerar på samma sätt som vid den föräldraaktiva samt att förskolan kommer

igång med sin verksamhet senare än vid den föräldraaktiva.

9. Vidare forskningen

En utveckling av denna studie skulle vara att genomföra deltagande observationer under inskolningen av de olika inskolningsmetoderna. Detta för att få en bättre bild över hur samarbetet och kommunikationen mellan pedagoger och föräldrar ser ut i verkligheten, om det stämmer överens och ser ut som föräldrar och pedagoger beskriver. För att öka generaliserbarheten hade fler föräldrar intervjuats.

10. Käll- och Litteraturförteckning

Otryckta källor

Intervju Elin (2011-03-16). Cirka 30 minuter.

Intervju Emma (2011-03-22). Cirka 30 minuter.

Intervju Josefine (2011-03-28) cirka 25 minuter.

Intervju Kristina (2011-03-14) cirka 25 minuter.

Intervju Lukas (2011-03-16) cirka 25 minuter.

Intervju Matilda (2011-03-10) cirka 35 minuter.

Tryckta källor

Arnesson Eriksson Marie (2010). *En bra start på förskolan- om inskolning och föräldrakontakt i förskolan*. Stockholm: lärarförbundets förlag.

Flising Lisbeth, Fredriksson Gunilla & Lund Kjell (1996). *Föräldrakontakt. En bok om att skapa, behålla och utveckla ett gott föräldrasamarbete*. Stockholm: informationsförlaget.

Kvale Steinar, Brinkmann Svend, (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund, Studentlitteratur

Larsen Ann Kristin (2009). *Metod helt enkelt. En introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. Malmö, Gleerups Utbildning.

Lind Lene (1995). *Närhet, känslor och utveckling. Om samspel pedagoger -barn - föräldrar*. Liber utbildning.

Nilsson Teveborg Kickie, Nilsson Lars & Polzer Eva- Karin (1996). *Föräldrakontakter på daghem*. Solna: Ekelunds förlaget.

Niss Gunilla (1988). *Att börja i förskolan*. Stockholm: utbildningsförlaget.

Rahm Tomas & Wall Gunlög (1990). *Föräldrasamtal i förskolan*. Lund: studentlitteratur.

Stukåt Staffan (2005). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Weirsøe, Bodil (2004). *Empatisk kommunikation. Giraffspråket i pedagogiken*. Lund: studentlitteratur.

Internet källor

Lpfö98 reviderad 2010 <http://www.skolverket.se/> (hämtad 2011-03-22).

förskolan är till för ditt barn (2007 <http://www.skolverket.se/sb/d/2406/a/8914>,hämtad 2011-03-14)

Nationalencyklopedin <http://www.ne.se/sok/empati?type=NE> (hämtad 2011-04-08).

Svenska akademien <http://www.svenskaakademien.se/web/Ordlista.aspx> (hämtad 2011-04-08).

Uppsatser hämtade på uppsatser.se

Widman Pettersson, C (2011). *Åh gud när ska jag få försvinna här ifrån? En studie om föräldrars syn på inskolning och föräldrasamverkan i förskola.* (hämtad 2011-04-14).

Kanto, U (2009). *Inskolning på två olika sätt föräldraaktiv inskolning och individuell inskolning -pedagogers och vårdnadshavares upplevelser.* (hämtad 2011-04-14).

11. Bilagor

11.1 Bilaga 1, brev till pedagoger

Hej

Jag heter Mikaela Askeback och jag läser sista terminen på Södertörns högskola. Jag ska nu skriva examensarbete och har valt att skriva om inskolningsmodeller på förskolan utifrån ett föräldraperspektiv.

Jag skulle vilja intervjua en pedagog på er förskola om vilken inskolningsmodell ni använder er utav. Intervjun kommer ta ca 30 minuter.

Deltagandet är frivilligt och du kan när som helst under intervjun avsäga dig ditt deltagande. Uppgifterna kommer enbart behandlas utav mig och enbart användas till mitt examensarbete. Uppgifterna kommer att behandlas konfidentiellt och alla uppgifter kommer att fingeras. Namn på förskola och pedagoger kommer inte att framgå i mitt examensarbete och om det nämns några namn på pedagoger eller förskola kommer dessa vara påhittade.

Arbetet kommer vara offentligt och finnas på en sökmotor på internet.

Vid frågor kan ni maila mig på adressen: xxxxxx@hotmail.com

Hoppas på er medverkan.

Med vänliga hälsningar/ Mikaela Askeback

11.2 Bilaga 2, brev till föräldrarna

Hej

Jag heter Mikaela Askebäck och jag läser sista terminen på Södertörns högskola. Jag ska nu skriva examensarbete och har valt att skriva om inskolningsmodeller på förskolan utifrån ett föräldraperspektiv.

Jag är intresserad av att intervjua föräldrar som har skolat in sitt barn på denna förskola. Intervjun kommer ta ca 30 minuter.

Deltagandet är frivilligt och du kan när som helst under intervjun avsäga dig ditt deltagande. Uppgifterna kommer enbart behandlas utav mig och enbart användas till mitt examensarbete. Uppgifterna kommer att behandlas konfidentiellt och alla uppgifter kommer att fingeras. Namn på förskola, barn och förälder kommer inte att framgå i mitt examensarbete och om det nämns några namn på barn, förälder eller förskola kommer dessa vara påhittade.

Arbetet kommer vara offentligt och finnas på en sökmotor på internet.

Vid medverkan eller frågor kan ni maila mig på adressen: xxxxxx@hotmail.com
Så kan vi komma överens om en tid och plats som passar er.

Hoppas på er medverkan.

Med vänliga hälsningar/ Mikaela Askebäck